

Tildeling av hoppekvoter for avlssesongen 2022

Vurderingene er gjort av avlsutvalget, i samarbeid med Norsk Hestesenter.

Kvotebegrensning på hingster er et viktig hjelpemiddel for å begrense innavlsutviklingen i dølahesten.

Beregningene i EvA gjøres av Norsk Hestesenter og resultatene fra EVA brukes som utgangspunkt for tildelingen av hoppekvoter til avlsgodkjente dølahingster.

Avlsutvalget har i tillegg utformet kriterier som skal være med i vurderingen av kvoter for 2022.

Uavhengig av slektskap til populasjonen vil dette alltid gjelde:

Hingster som blir kåret for første gang, premierte hingster som har gjennomgått utvidet bruksprøve gjeldende år og hingster med null avkom vil alltid få en kvote på 15.

For at hingster skal settes til en annen kvote enn det slektskapsberegningene i EvA tilsier, må ett eller flere av kriteriene under hver kvotegruppe oppfylles.

Inndeling av kvotegrupper med underliggende kriterier:

Kvote på 15 hopper:

- Hingster som blir kåret for første gang
- Alle premierte hingster som har gjennomgått utvidet bruksprøve i gjeldende år
- Alle hingster uten avkom
- Hingsten skal ikke ha hatt aktive avlsgodkjente sønner eller sønnesønner i 2021
- Hingsten kan ikke ha flere enn 30 fødte avkom
- Hingsten kan ikke ha mer enn 35 bedekninger siste 3 bedekningsår

Hingst	Kvote 2022	Fødte avkom	Far	Morfar	Bedekte hopper 2021
Ambassadør	15	1	Vivelstad Svarten	Randsvarten	10
Bergjo	15	1	Elstad Jokern	Georg	0
Dobbas	15	11	Jonsvarten	Smedsmo Lindar	0
Garmos Hilmar	15	0	Smedsmo Knekten	Vollaug Sølve	3
Gjerde Prinsen	15	0	Mostjernar	Skogly Prins	20
Grane Knekten	15	1	Smedsmo Knekten	Mostjernar	0
Kjerkstad Svarten	15	0	Haugajo	Gullstein	6
Krokens Solan	15	3	Björkhagens Modig	Zultan 1949	0
Maulands Sandar	15	0	Elstad Blesen	Vollaug Sølve	15
Midtgards Storm	15	0	Vivelstad Svarten	Bonus	12
Midtgards Svarten	15	3	Elstad Blesen	Bonus	20
Morka Bron	15	22	Fjellstad Bron	Moklompen	1
Myromsli Tinn	15	0	Stedje Fryd	Øverlandtind	2
Odlo Martinus Br	15	0	Smedsmo Mynt	Vaesvarten	0
Randjo	15	4	Jonsvarten	Randsvarten	9
Rognskogs Fjellvåk	15	1	Vivelstad Svarten	Moklompen	3
Skjævestad Alvin	15	0	Randvar	Jonsvarten	2
Stjerne Gut	15	5	Gjerde Blæsen	Liagutten	3
Sundfors Frøymann	15	0	Nybakk Frøyar	Randsvarten	0
Uddson	15	17	Udd	Randsvarten	0

Kvote på 10 hopper:

- Hingster med mellom 1 og 40 fødte avkom
- Hingster som ikke har mer enn to aktive avlsgodkjente sønner og/eller sønnesønner
- Hingster som har fått tildelt kvote på 5 av EVA og har 20 eller færre fødte avkom
- Hingsten kan ikke ha mer enn 45 bedekninger siste 3 bedekningsår

Hingst	Kvote 2022	Fødte avkom	Far	Morfar	Bedekte hopper 2021
Fagerli Knut	10	8	Ullins Stjerneblesen	Morkasjur	12
Geilostølens Viktor	10	36	Vollaug Sølve	Borgvind	1
Haugstad Stjernen	10	12	Dalavarten	Vigvind	1
Høgheims Rauen	10	13	Vetle Rauen	Vollaug Vind	3
Jensagardens Lykting	10	2	Skjåk Balder	Randsvarten	0
Jonsokken	10	7	Jonsvarten	Smedsmo Lindar	0
Kristian Svart	10	39	Skrims Christian Kvart	Tangvar	10
Lundeprinsen	10	3	Randtind	Morkasjur	0
Lundes Storm	10	4	Nybakk Frøyar	Dalavarten	1
Laagendølen	10	24	Björkhagens Modig	Skarprins	3
Naustvoll Bajas	10	7	Espeset Blåen	Vollaug Sølve	3
Nybakk Frøyar	10	32	Jonsvarten	Vårdølen	5
Ramsvik Odin	10	1	Ullins Stjerneblesen	Vårdølen	19
Randvar	10	4	Skrimsblesen	Randsvarten	1
Rudsars Borgar	10	6	Skjåk Balder	Vollaug Sølve	4
Sellands Even	10	9	Ullins Stjerneblesen	Smedsmo Knekten	9
Skrims Fjellkar	10	3	Mostjernar	Jonsvarten	2
Skraarudknekten	10	3	Elstad Jokern	Skogs Titan	0
Spjotums Rusken	10	15	Myklaren	Feforsvarten	0
Stensliguten	10	12	Odlo Prins	Jonsvarten	3
Svangstu Fardølen	10	16	Vårdølen	Øverlandtind	7
Sælid Trym	10	21	Vollaug Sølve	Bjontind	4
Tirilborken	10	17	Elstad Blesen	Bekkebirk	12
Tresa Svarten	10	22	Elstad Blesen	Morkasjur	21
Tresa Vårvind	10	16	Smedsmo Mynt	Morkasjur	0
Tuster Blesen	10	39	Randsvarten	Markhus Svarten	5
Vår Prins	10	3	Smedsmo Mynt	Morkasjur	1
Åsen Balder	10	20	Moklumpen	Randsvarten	2

Kvote på 5 hopper:

- Alle hingster som ikke oppfyller kravene for kvoter på 10 eller 15 hopper.

Hingst	Kvote 2022	Fødte avkom	Far	Morfar	Bedekte hopper 2021
Elstad Blesen	5	51	Gullstein	Skrimsblessen	14
Elstad Jokern	5	28	Gullstein	Skrimsblessen	6
Espeset Blåen	5	22	Myklar	Hallingblåen	4
Faun	5	47	Jahn Svarten	Heirums Blåtind	1
Gjerde Blæsen	5	53	Sogna Blæsen	Bronson	3
Moprins	5	41	Ramsvik Prins	Villmarkens Vårvind	2
Morkasjur	5	60	Jonsvarten	Haugdølen	0
Skarprins	5	87	Vossasvarten	Vigvind	0
Skjåk Balder	5	28	Bekkebrunen	Skjerdingsstadsvarten	8
Skrims Eirik	5	23	Spjotums Rusken	Skarprins	10
Skraaruds Eldølen	5	21	Gullstein	Teigmoblesen	4
Smedsmo Mynt	5	40	Myklar	Syljesethrauen	6
Svantesvold Sølve	5	27	Vollaug Sølve	Teigmoblesen	6
Vetle Rauen	5	62	Spjotind	Skardølen	0
Vivelstad Svarten	5	47	Eldkar	Sogna Blæsen	11
Øijo	5	35	Vaesvarten	Randsvarten	0

Eksempler på vurdering:

1. Hingst tildelt kvote på 5 hopper av EvA, har mindre enn 20 avkom, ingen avlsgodkjent sønn og har ikke bedekt mer enn 45 hopper siste 3 bedekningsår.

–Fyller kravene for å tildeles en kvote på 10 hopper, og justeres opp fra 5.

2. Hingst tildelt kvote på 15 hopper av EvA, har mer enn 30 avkom og 2 avlsgodkjente sønner.

-Fyller ikke kravene for å tildeles en kvote på 15 hopper, og justeres dermed ned til 10.

Unntak og dispensasjon

Hingstene som skal slippes med hoppefølge i Sikkilsdalen, Bekkelegeret og Tronhus får automatisk kvote på 20 hopper. Dette gjelder ikke hingster som har fått tildelt kvote på fem hopper. Slipp gjennom lokallag vil ha mulighet for å søke om økt kvote opp til 15 hopper for hingster som har blitt tildelt en lavere kvote.

Dispensasjon kan gis med følgende begrunnelser, men ikke begrenset til:

- Økonomiske forhold for å gjennomføre slippet/få tilgjengelige hingster lokalt
- Hingsten gir kombinasjoner med akseptabel innavlsgrad mot lagets hopper (under 15,51)

Dispensasjon i begge tilfeller kan gis med bakgrunn i skriftlig søknad som er sendt til styret i Landslaget for Dølahest innen en uke etter avholdt hingsteutstilling.

Avlsutvalget i Landslaget for dølahest, 28. desember 2021.

Underlag til fastsetjing av individuelle hoppekvoter for dølahest i sesongen 2022

Av: Therese Selle, Avlsfagleg rådgjevar nasjonale hesterasar

Avlsprogrammet EvA gir moglegheit til å berekne såkalla optimale bidrag. Det ein gjer då er å berekna dei mest optimale paringane, utelukkande med omsyn til slektskap. Altså det settet med paringar som gir minst auke i innavl og høgast grad av spreining av det genetiske materialet. Det inneber at programmet selekterer både hingstar OG hopper. Berekningane må derfor reknast som retningsgivande, sidan seleksjon på hoppesida ikkje er i bruk på den måten i avl på nasjonale rasar.

I berekningane som vart levert som underlag til Landslaget er alle kåra eller premiere hingstar i registeret, som per 02.12.2021 ikkje var registrert døde eller kastrerte, inkludert. Det utgjorde 65 hingstar totalt. Hoppepopulasjonen inkluderar alle levande hopper født frå og med 2001-2019, totalt 1414 hopper.

Gjennomsnittleg slektskap mellom hoppepopulasjonen og hingstane i berekninga er 0,27, medan det mellom hingstane er eit gjennomsnittleg slektskap på 0,31. Til samanlikning er slektskapet mellom halvøsken 0,25.

Berekningane er gjort med føresetnad om at det er 300 bedekningar i sesongen som skal fordelast. Dette er eit gjennomsnitt av tal bedekningar dei siste to åra. Då plukkar programmet ut dei best eigna kandidatane, basert på slektskap. Resultatet kan betraktast som rettleiande for setting av individuelle kvotar for kommande avlssesong. På bakgrunn av eit tidlegare oppsett av min forgjengar (Furre, 2016), vart det beslutta å dele hingstane inn i tre ulike kvotegrupper og tildele like kvoter til hingstane innad i kvar gruppe.

Norsk Hestesenter vil ikkje anbefale å tildele kvoter som er basert utelukkande på slektskapsberekningar. Dette er det fleire grunnar til. For det første må ein ta høgde for at stamtavledata er av ulike dybde for ein del av individa og at individ med kort stamtavle vil av programmet alltid verte sett på som gunstige. Vidare må det også takast omsyn til å stimulere til at unge hingstar vert tekne fram til kåring. Rådet som er gitt til Landslaget er derfor å benytte slektskapsberekningane retningsgivande, men å inkludere fleire hensyn ved tildeling av kvotar som blant anna hingstens alder, antal fødte avkom, om hingsten har avlsgodkjente avkom, i tillegg til hingstens slektskap til populasjonen.

Referansar:

Furre, 2016. *Forslag til hoppekvoter for dølahesten avlssesongen 2016*